

Enw: George Gilbert Treherne Treherne

Dyddiad geni: 1837

Dyddiad marw: 1923

Rhiant: Rees Goring Thomas

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: hynafiaethydd

Maes gweithgaredd: Hanes a Diwylliant; Cyfraith

Awdur: Robert Thomas Jenkins

Mab ieuengaf Rees Goring Thomas (gweler dan [Morris, Ebenezer](#), 1790 - 1867) o Lannon (Caerfyrddin) a Surrey; Ganwyd 30 Rhagfyr 1837; aeth o Eton yn Ionawr 1857 i Goleg Balliol, Rhydychen, a graddiodd yn 1861 (Foster, *Alumni Oxonienses*); rhwyfodd dros y brifysgol yng ngornest 1859. Newidiodd ei gyfenw'n fuan wedi gadael Rhydychen. Derbyniwyd ef yn gyfreithiwr yn 1865, a daeth yn bennaeth ei ffyrm. Gan mai â stadau mawrion yn ne-orllewin Cymru yr oedd a fynnai llawer o'i waith fel cyfreithiwr, atynwyd ef at hanes a hynafiaethau'r wlad honno; a thyfodd yn awdurdod ar dref Talacharn a'i hamgylchedd - ymddiddorai'n neilltuol yn eglwys Cymyn; darganfu yno'r aysgrif Ladin ac Ogam enwog ' Avitoria ' (*An Inventory of the Ancient Monuments in Wales and Monmouthshire. Vol. V - County of Carmarthen*, 40), a chyhoeddodd ddau lyfr ar yr eglwys: *Eglwys Cymmin, The Story of an Old Welsh Church*, 1918, ac *Eglwys Cymmin Epitaphs*, 1920. Ymunodd yn 1904 â Chymdeithas Hynafiaethol Cymru, a chyfrannodd bapurau i *Archæologia Cambrensis* Ac yr oedd yn un o'r cwmni a sylfaenodd Gymdeithas Hynafiaethol Sir Gaerfyrddin (1905); ef oedd ei llywydd cyntaf, a chyfrannodd 25 o ysgrifau i'w thrafodion. Bu farw 26 Chwefror 1923, yn ei gartref yn Ringmer, Sussex. Na chymysger ef â hynafiaethydd arall, [J. M. Traherne](#).

Awdur

Yr Athro Emeritus Robert Thomas Jenkins, (1881 - 1969)

Ffynonellau

G. Eyre Evans yn *Archaeologia Cambrensis*, 1923, 183-5

Dolenni Ychwanegol

VIAF: [74247055](#)

Wikidata: [Q20748886](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

